

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 31 grudnia 2019 r.

ZP-KNPS.431.3.2.2019.USZ

Pan
Jacek Kubicki
Dyrektor
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie
w Kłodzku

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 10, 11 i 14 października 2019 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) zespół kontrolerów: Urszula Szczebłowska – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki, kontroler, Agnieszka Kukuryka-Szymuś – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku, ul. Kościuszki 2, 57-300 Kłodzko z zakresu realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 19 i art. 20 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 10 października 2019 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 12 czerwca 2019 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2019 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierował Pan Jacek Kubicki zatrudniony na stanowisku Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku z dniem 16 marca 2009 r. (Uchwała Nr 44/2009 Zarządu Powiatu Kłodzkiego z dnia 26 lutego 2009 r.), który ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w tym okresie.

Podpisany w dniu 29 listopada 2019 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą oraz realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy.

W okresie objętym kontrolą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku działało w oparciu o:

- Statut przyjęty Uchwałą Nr VIII/92/2012 z dnia 24 października 2012 r. w sprawie uchwalenia Statutu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku;
- Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku, przyjęty Uchwałą Nr 14/2018 Zarządu Powiatu Kłodzkiego z dnia 16 stycznia 2018 r. ze zmianami.

Analiza dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, znajdujących się w aktach osobowych pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku wykazała, że osoby zatrudnione na stanowisku związanym z merytoryczną działalnością jednostki realizującej zadania własne powiatu oraz zadania z zakresu administracji rządowej w obszarze pomocy społecznej, posiadają wymagane kwalifikacje zawodowe, zgodne art. 116 i 156 ustawy o pomocy społecznej. W okresie objętym kontrolą żaden z pracowników socjalnych nie otrzymywał dodatku do wynagrodzenia 250 zł wynikającego z art. 121 ust. 3a ustawy. W aktach osobowych pracowników znajdowały się przyjęte i podpisane zakresy czynności.

Dyrektor oraz Zastępcy Dyrektora PCPR w Kłodzku spełniają odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiadają wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Na dzień 30 września 2019 r. średnie miesięczne wynagrodzenie zasadnicze brutto w przeliczeniu na etaty w PCPR w Kłodzku na stanowisku pracownika socjalnego wynosiło 3 030,00 zł, a na stanowisku specjalisty pracy socjalnej 3 410,00 zł.

Średnie miesięczne wynagrodzenie zasadnicze brutto w przeliczeniu na etaty w powiatowych centrach pomocy rodzinie województwa dolnośląskiego (wg stanu na dzień 30 kwietnia 2019 r.) na stanowisku pracownika socjalnego (ogółem) wynosiło 3 002,71 zł.

Wysokość średniego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego brutto pracownika socjalnego (ogółem) zatrudnionego w PCPR w Kłodzku w odniesieniu do powyższej kwoty była na poziomie wyższym niż średnie wynagrodzenie tych osób zatrudnionych w powiatowych centrach pomocy rodzinie województwa dolnośląskiego.

Organ kontrolny ustalił, że Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku realizowało zadania własne powiatu wynikające z art. 19 pkt 1, 2, 6, 7, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 i 19 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1).
- prowadzenia specjalistycznego poradnictwa (pkt 2),
- przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom uprawnionym (pkt 6),
- pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się (pkt 7),
- prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym (pkt 10),
- prowadzenia ośrodków interwencji kryzysowej (pkt 12),
- udzielania informacji o prawach i uprawnieniach (pkt 13),
- szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 14),
- doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 15),
- podejmowania innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 16),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),
- sporządzania, zgodnie z art. 16 a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 18),

- utworzenia i utrzymywania powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników (pkt 19).

W okresie objętym kontrolą do PCPR w Kłodzku nie wpłynęły żadne wnioski od cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy. Zatem zadania wynikające z art. 19 ust. 8 oraz art. 20 ust. 1 pkt 1 i pkt 4 ustawy nie były realizowane.

Powiat Kłodzki nie realizuje zadania wynikającego z art. 19 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej dotyczącego prowadzenia mieszkań chronionych, (o których mowa w art. 53 ustawy) i domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Dyrektor PCPR wyjaśnił, że mieszkania chronione oraz domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży nie były dotychczas tworzone ze względu na brak odpowiedniej bazy lokalowej.

Ustalono, że PCPR w Kłodzku realizuje zadania powiatu z zakresu administracji rządowej wynikające z art. 20 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy, które dotyczą:

- prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 2),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwoju specjalistycznego wsparcia (pkt 3).

PCPR w Kłodzku w okresie objętym kontrolą realizował zadania wynikające z art. 112 ust. 8, 9 i 12 dotyczące:

- nadzoru Starosty przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji (art. 112 ust. 8),
- koordynacji realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych (art. 112 ust. 9),
- składania radzie powiatu corocznego sprawozdania z działalności PCPR oraz przedstawianie potrzeb w zakresie pomocy społecznej (art. 112 ust. 12).

W trakcie kontroli ustalono, że PCPR nie realizuje zadań wynikających z art. 112 ust. 3, 4 i 13 bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli (art. 112 ust. 3),
- kierowania wniosków o ustalenie niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności i ustalenia niezdolności do pracy (art. 112 ust. 4). Dyrektor PCPR wyjaśnił, że pracownicy Centrum wydają klientom wnioski o ustalenie niezdolności do pracy i ustalenie stopnia niepełnosprawności, a w razie potrzeby udzielają pomocy w ich wypełnianiu,
- opracowania i wdrażania lokalnych programów pomocy społecznej (art. 112 ust. 13).

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socioterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 2 (M.B.) w rozstrzygnięciu decyzji 1/242/K/2018 z dnia 5.04.2018 r. błędnie ustalono koniec uprawnienia do świadczenia z tytułu kontynuowania nauki tj. do dnia 30.06.2018 r. w sytuacji, gdy zgodnie z zaświadczeniem Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych (z dnia 16.03.2018 r.) Strona jest słuchaczką klasy pierwszej w roku szkolnym 2017/2018. Świadczenie, zatem zgodnie art. 89 ust. 3 ustawy winno być przyznane na czas nauki, który precyzuje treść § 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2012 r., poz. 954). Zgodnie z jego brzmieniem pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki jest przyznawana na czas trwania roku szkolnego i roku akademickiego, który w tej sprawie przypadął na dzień 31.08.2018 r.
2. W sprawie nr 4 (K.W.) w wywiadzie środowiskowym sporządzonym w dniu 21.08.2018 r. ustalono dochód rodziny w oparciu o złożone przez Stronę oświadczenie o wysokości dochodu rodziny osiągniętego w miesiącu lipcu 2018 r. Przywołana w treści oświadczenia wysokość poszczególnych dochodów nie była jednak zgodna z wygenerowanymi w dniu 22.08.2018 r. kartotekami świadczeń za miesiąc lipiec z programów Amazis i Nemezis oraz z przedłożonym w dniu 27.08.2018 r. zaświadczeniem o wynagrodzeniu i przekazem pocztowym ZUS. Organ nie dokonał weryfikacji złożonego przez Stronę oświadczenia z pozyskanymi w toku postępowania dokumentami, co zobowiązany był uczynić.

W zaistniałej sytuacji obowiązkiem organu było wezwanie Strony do złożenia wyjaśnień w powyższym zakresie w trybie art. 50 § 1 k.p.a. Przywołany przepis prawa stanowi, że organ administracji publicznej może wzywać osoby do udziału w podejmowanych czynnościach i do złożenia wyjaśnień lub zeznań osobiście, przez pełnomocnika, na piśmie lub w formie dokumentu elektronicznego, jeżeli jest to niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy lub dla wykonywania czynności urzędowych. Brak działania organu doprowadził do niepoprawnego ustalenia dochodu rodziny za miesiąc poprzedzający złożenie wniosku, tj. za miesiąc lipiec 2018 r., co w rezultacie nie miało wpływu na prawo osoby usamodzielnianej do świadczeń, gdyż dochód na osobę w rodzinie i tak nie przekroczył kryterium dochodowego przypadającego na osobę w rodzinie określonego przepisami ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie natomiast z art. 7 k.p.a. (...) organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy (...).

3. W decyzjach przyznających pomoc pieniężną na usamodzielnienie Nr 1/143/2018Up/2018 z dnia 13.11.2018 r. (sprawa nr 7 M.D.) Nr 4/202/Up/2018 z dnia 16.02.2018 r. (sprawa nr 9 P.Z.) wskazana została kwota przyznanej pomocy bez odniesienia się, w jaki sposób została ustalona tj. bez podania podstawy, od której ustalana jest wysokość pomocy pieniężnej oraz procentu tej podstawy uzależnionego od lat pobytu osoby usamodzielnianej w danej placówce.

W decyzjach administracyjnych przyznających pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej: Nr 2/143/2018 z dnia 15.11.2018 r. (sprawa nr 11 M.D.), Nr 5/202/Urz/2018 z dnia 16.02.2018 r. (sprawa nr 12 P.Z.), Nr 1/250/Urz/2018 z dnia 28.08.2018 r. (sprawa nr 13 P.G.) i Nr 4/242/Urz/2019 z dnia 14.06.2019 r. (sprawa nr 14 M.B.), wskazana została wartość przyznanej pomocy bez odniesienia się, w jaki sposób została ustalona tj. bez wskazania obowiązującej podstawy, od której ustalana jest wysokość pomocy w formie rzeczowej oraz wskazania, że pomoc może być udzielona do 300% tej podstawy.

W sprawie nr 11 (M.D.) w decyzji administracyjnej dotyczącej przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie Nr 1/143/2018 z dnia 13.11.2018 r. i w decyzji przyznającej pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej Nr 2/143/2018 z dnia 15.11.2018 r. w pouczeniu nie wskazano art. 127a § 1 i 2 k.p.a., tj. nie poinformowano Strony o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję i o jego skutkach.

Zgodnie z art. 107 k.p.a. – prawidłowa podstawa prawna decyzji powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw jej wydania, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego oraz z powołaniem jego źródła publikacji. Natomiast uzasadnienie prawne powinno zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa. Należy, zatem nie tylko podać i przytoczyć treść przepisów będących podstawą prawną, ale dokonać stosownej wykładni tych przepisów w kontekście tego właśnie konkretnego przypadku. Rozstrzygnięcie decyzji winno być sformułowane w taki sposób, aby nie budziło żadnych wątpliwości, zatem musi być jasne i precyzyjne, a nie, co najwyżej pośrednio wynikać z uzasadnienia czy pouczenia decyzji.

W sprawdzonych sprawach dotyczących umieszczenia osób domach pomocy społecznej oraz zmiany odpłatności za pobyt osób przebywających w domach pomocy społecznej (skierowanych przed dniem 1.01.2014 r.) stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 3. (Cz.P.) decyzją Nr 95 z dnia 10.04.2018 r. i Nr 35 z dnia 21.03.2019 r. oraz w sprawie nr 9 (D.L.) decyzją Nr 238 z dnia 24.10.2018 r. dokonano zmiany wysokości odpłatności osoby za pobyt w domu pomocy społecznej w oparciu o art. 155 k.p.a. W aktach spraw nie było wniosków Stron o powyższe. Organ, jak wyjaśniono w czasie kontroli dokonał tej czynności na podstawie wniosków dyrektora DPS, który występując o zmianę decyzji do PCPR w żadnym przypadku nie załączył wniosku strony lub opiekuna prawnego (w przypadku osoby ubezwłasnowolnionej).

Decyzje administracyjne wydawane zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. winny być sporządzane w sposób rzetelny, z uwzględnieniem wszystkich przepisów, które legły u podstaw ich wydania, zgodnych ze stanem faktycznym oraz zebraną w prowadzonym postępowaniu dokumentacją.

Dołączone do wyjaśnień kserokopie wniosków stron o zmianę decyzji kierowane były do dyrektora właściwego domu pomocy społecznej i na żadnym z nich nie ma pięczętki/stempla właściwej jednostki opatrzonej datą wpływu. Zatem nie wiadomo, kiedy faktycznie Strona taki wniosek złożyła.

2. W sprawie nr 3 (Cz.P.) zmieniono wysokość odpłatności Strony za pobyt w domu pomocy społecznej:

- decyzją Nr 95 z dnia 10.04.2018 r. od dnia 1.03.2018 r., zamiast od 1.04.2018 r.,
- decyzją Nr 35 z dnia 21.03.2019 r. od 1.03.2019 r. zamiast od 1.04.2019 r., tj. od następnego miesiąca po zmianie sytuacji dochodowej Strony w związku z waloryzacją świadczenia na podstawie decyzji ZUS z dnia 1.03.2018 r. i z dnia 1.03.2019 r. zmieniających wysokość renty od miesiąca marca danego roku.

W sprawie nr 9 (D.L.) zmieniono wysokość odpłatności Strony za pobyt w domu pomocy społecznej:

- decyzją Nr 238 z dnia 24.10.2018 r. od 1.06.2018 r. zamiast od 1.10.2018 r., tj. od następnego miesiąca po faktycznej zmianie sytuacji dochodowej Strony w związku z podwyższeniem renty socjalnej na podstawie decyzji ZUS z dnia 24.09.2018 r. zmieniającej wysokość renty socjalnej od 1.06.2018 r.
- decyzją Nr 165 z dnia 23.04.2019 r. od 1.03.2019 r. zamiast od 1.04.2019 r., tj. od następnego miesiąca po zmianie sytuacji dochodowej Strony w związku z waloryzacją świadczenia na podstawie decyzji ZUS z dnia 1.03.2019 r. zmieniającej wysokość renty socjalnej od marca 2019 r.

W aktach powyższych spraw znajdują się kserokopie decyzji ZUS zmieniające wysokość świadczeń.

Ponieważ przepisy ustawy nie wskazują wprost, od którego momentu następuje zmiana wysokości odpłatności w przypadku zmiany dochodu uprawnionej osoby lub rodziny dokonuje się analogicznie do przepisów zawartych w art. 8 pkt. 3 ustawy. Jeżeli więc waloryzacja rent i emerytur miała miejsce np. w marcu, decyzja ustalająca odpłatność powinna zostać zmieniona od miesiąca następnego tj. kwietnia.

3. W przypadku osób umieszczonych w domu pomocy społecznej na podstawie skierowania wydanego przed 1 stycznia 2004 r. tj. w sprawie nr 3 (Cz.P.) zakończonej decyzją Nr 95 z dnia 10.04.2018 r. i Nr 35 z dnia 21.03.2019 r., sprawie nr 6 (H.W.) zakończonej decyzją Nr 225 z dnia 24.10.2018 r. oraz w sprawie nr 9 (D.L.) zakończonej decyzją Nr 238 z dnia 24.10.2018 r. organ nie dysponował aktualizacyjnymi wywiadami środowiskowymi. Zgodnie z treścią art. 107 ust. 4 (...) w przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację wywiadu środowiskowego, mimo braku zmiany danych, sporządza się nie rzadziej, niż co 12 miesięcy, na podstawie zmian wprowadzonych do ustawy

obowiązujących od dnia 4.10.2019 r., wcześniej aktualizacja wywiadu winna być sporządzona nie rzadziej, niż co 6 miesięcy.

Zatem w powyższych sprawach terminowo przeprowadzane wywiady środowiskowe, winny znajdować się w PCPR, w aktach poszczególnych osób, które umieszczone zostały w domu pomocy społecznej.

4. W sprawie nr 3 (Cz.P.) decyzję Nr 95 z dnia 10.04.2018 r. wysłano Stronie dopiero dnia 4.06.2018 r. Wydaną decyzję Ośrodek winien dostarczyć Stronie bezzwłocznie, gdyż zgodnie z art. 110 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej.

5. Decyzja Nr 135 z dnia 6.06.2018 r. (sprawie nr 8 M.A. – E.B. opiekun prawny) dotycząca umieszczenia osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej w domu pomocy społecznej została wydana i wysłana na adres tej osoby zamiast do osoby, która ją reprezentuje tj. opiekuna prawnego.

Z treści art. 30 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego wynika, iż osoby fizyczne nie posiadające zdolności do czynności prawnych działają przez swych ustawowych przedstawicieli. W sytuacji, gdy strona postępowania jest ubezwłasnowolniona całkowicie działa przez ustanowionego przez Sąd opiekuna prawnego. Wszelka korespondencja winna być natomiast doręczana opiekunowi prawnemu, który reprezentuje interesy ubezwłasnowolnionego.

6. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych:

- Nr 238 z dnia 24.10.2018r. (sprawa nr 9 D.L.) i Nr 35 z dnia 21.03.2019 r. (sprawa nr 3 Cz.P.) przywoływano nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm. i nieobowiązujące rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1058, a ponadto w decyzji Nr 35 (sprawa nr 3 Cz.P.) nieaktualny publikator k.p.a., tj. Dz.U. z 2017 poz. 1257 ze zm.

- Nr 225 z dnia 24.10.2018 r. (sprawa nr 6 H.W.) przywołano nieobowiązujące rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1058.

Zgodnie z art. 107 k.p.a. – prawidłowa podstawa prawna decyzji powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw jej wydania, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego oraz z powołaniem jego źródła publikacji.

W sprawdzonych sprawach dotyczących kierowania i ustalania odpłatności za korzystanie z zajęć w środowiskowym domu samopomocy stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 3 (R.Cz.) w dokumentacji dotyczącej wydania decyzji Nr PCPR.ZOPS.PŚDS.4210.73.2018 z dnia 25.04.2018 r. kierującej do Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy znajduje się zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia i braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach domu wraz z informacją o sprawności w zakresie lokomocji osób niepełnosprawnych fizycznie, które zostało podpisane przez Panią J.M. – lekarza pediatrę, natomiast w sprawie nr 6 (M.J.) w dokumentacji dotyczącej wydania decyzji Nr PCPR.ZOPS.PŚDS.4210.78.2019 z dnia 24.07.2019 r. kierującej do Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy znajduje się zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia i braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach domu wraz z informacją o sprawności w zakresie lokomocji osób niepełnosprawnych fizycznie, które zostało podpisane przez Pana D.A. – lekarza. Zgodnie z § 7.1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy wnioski o kierowanie do domu na pobyt dzienny lub całodobowy składa się do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o skierowanie dołączając (...) zaświadczenie lekarza rodzinnego o stanie zdrowia i braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach domu wraz z informacją o sprawności w zakresie lokomocji osób niepełnosprawnych fizycznie.
2. W sprawie nr 1 (M.A.) wywiad aktualizacyjny do wywiadu z dnia 1.03.2018 r. został przeprowadzony dopiero w dniu 4.04.2019 r. tj. po upływie 6 miesięcy od dnia przeprowadzenia poprzedniego wywiadu.

Analogicznie jak w sprawach dotyczących osób przebywających w domu pomocy społecznej zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, w stosunku do osób

korzystających ze stałych form pomocy aktualizację wywiadów, mimo braku zmiany danych, należy sporządzać terminowo tj. nie rzadziej, niż co 6 miesięcy.

3. W udostępnionej w trakcie kontroli dokumentacji, w sprawach osób uczestniczących w zajęciach PŚDS, w których wydawano kolejne decyzje administracyjne dotyczące dalszego uczestniczenia osób w zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy stwierdzono brak wywiadów środowiskowych. Jedynym dokumentem w oparciu, o który zostały wydane decyzje administracyjne jest wyłącznie pismo podpisane przez Kierownika PŚDS w Kłodzku, który w imieniu Zespołu Wspierająco-Aktywizującego zwraca się z prośbą o wydanie decyzji przedłużających pobyt w Ośrodku (PŚDS) z imiennym wykazem osób. Zgodnie z art. 106 ust. 4 decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia (...) wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, natomiast zgodnie z art. 107 ust. 1 rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- a. błędne ustalenie końca uprawnienia do świadczenia z tytułu kontynuowania nauki,
- b. brak weryfikacji złożonego przez stronę oświadczenia o wysokości dochodu rodziny z pozyskanymi w toku postępowania dokumentami,
- c. nierzetelne sporządzanie decyzji administracyjnych – w sprawach dotyczących przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnianie, pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej, ustalania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej oraz wydanie i wysłanie decyzji dotyczącej umieszczenia osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej w domu pomocy społecznej na adres tej osoby zamiast na adres osoby ją reprezentującej tj. opiekuna prawnego,
- d. zmiana odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej wcześniej niż od następnego miesiąca po zmianie sytuacji dochodowej strony,
- e. brak aktualizacji wywiadu środowiskowego w przypadku osób umieszczonych w domu pomocy społecznej na podstawie skierowania wydanego przed 1 stycznia 2004 r. oraz brak wywiadów środowiskowych lub nieterminowe sporządzanie

- wywiadów aktualizacyjnych u osób korzystających ze środowiskowego domu samopomocy,
- f. wysłanie stronie decyzji administracyjnej tj. po prawie dwóch miesiącach od daty jej sporządzenia,
  - g. dołączane zaświadczenia lekarskie o stanie zdrowia i braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach domu wraz z informacją o sprawności w zakresie lokomocji osób niepełnosprawnych fizycznie wydane były przez niewłaściwego lekarza,
  - h. brak prowadzenia mieszkań chronionych.

Wobec stwierdzonych powyżej nieprawidłowości wydaje się następujące zalecenia pokontrolne:

1. Prawidłowo ustalać okres uprawnienia do świadczenia z tytułu kontynuowania nauki.
Podstawa prawna: art. 89 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.), § 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz.U. z 2012 r., poz. 954).
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Przed wydaniem decyzji administracyjnej w sprawie udzielania pomocy z tytułu usamodzielniania się wychowanka, w przypadku rozbieżności przy ustalaniu dochodu osób weryfikować składane przez nie oświadczenia odnośnie osiągniętych dochodów.
Podstawa prawna: art. 7 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
3. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób rzetelny, w podstawie prawnej przywoływać dokładnie wszystkie przepisy prawa, które legły u podstawy ich wydania, a rozstrzygnięcie decyzji formułować jasno i jednoznacznie. W decyzjach wskazywać aktualne i mające zastosowanie publikatory aktów prawnych z podaniem źródła jego publikacji oraz konkretnego artykułu, paragrafu czy punktu. W przypadku osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej wskazywać, jako stronę postępowania jej opiekuna prawnego.

Podstawa prawna: art. 30 § 2 i art. 107 § 1 i 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Przeliczenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej dokonywać od miesiąca następującego po zmianie sytuacji dochodowej strony, jeżeli kwota zmiany dochodu osoby samotnie gospodarującej w okresie ponoszenia odpłatności za świadczenie niepieniężne przekroczyła 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Przed wydaniem decyzji o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia przeprowadzać rodzinny wywiad środowiskowy.

W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację wywiadu sporządzać, mimo braku zmiany danych, nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, a w przypadku osób przebywających w domach pomocy społecznej – nie rzadziej, niż co 12 miesięcy (zgodnie ze zmianą do ustawy obowiązującą od 4.10 2019 r.).

Podstawa prawna: art. 106 ust. 4 i art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Wydane decyzje administracyjne w sprawie świadczeń pomocy społecznej dostarczać stronie bezzwłocznie.

Podstawa prawna: art. 110 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

7. Do wniosku o skierowanie do środowiskowego domu samopomocy dołączać zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia i braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach domu wraz z informacją o sprawności w zakresie lokomocji osób niepełnosprawnych fizycznie wydane przez właściwego lekarza tj. lekarza rodzinnego.

Podstawa prawna: § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. z 2010 r., Nr 238, poz. 1586 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

8. Podjąć działania zmierzające do realizacji zadania polegającego na prowadzeniu mieszkania chronionego.

Termin realizacji: 30.09.2020 r.

W przypadkach koniecznych, osobom wskazanym w art. 53 ust. 1 zapewnić pobyt w mieszkaniu chronionym.

Podstawa prawna: art. 19 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej (j. t. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Iwona Drelichowska-Stopa
Dyrektor Wydziału
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Starosta Powiatu Kłodzkiego
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej
Ewelina Zygmunt